

نام و نام خانوادگی : پایه : یازدهم رشته : همه رشته ها	امتحانات نوبت اول نام درس : ادبیات فارسی	نام دبیر : آقای احمدی تاریخ امتحان : ۱۳۹۹ / ۱۰ / ۰۸ زمان پاسخگویی : ۹۰ دقیقه
---	---	--

	«آزمون خود فرصتی برای آموختن است.» خواهشمند است با توکل به خداوند و اتکا به دانش خود پاسخ دهید.	
	قلمرو فکری: معنی ابیات و عبارات و درک مطلب (۸ نمره)	
۴	ابیات و عبارات زیر را به نثر امروزی باز گردانید. پاسخ‌های مشابه نیز مورد قبولند. الف - در ناپسته احسان گشاده است (۰/۵) لطف و بخشش خداوند باز است و هیچگاه بسته نبوده است. ب - با اعطای نشان ولایتعهدی، راهی دارالسلطنه تبریز کرده بود. (۰/۵) با بخشش نشان جانشینی پادشاهی راهی پایتخت دوم (تبریز) شد. ج - به من آورید آخر صنم گریزیا را (۰/۵) شمس تبریزی را نزد من بیاورید. د - نامه نبشته آمد و به تویق موگد گشت و مبشران برفتند. (۰/۷۵) نامه نوشته شد و به مهر و امضای پادشاه تاکید شد و بشارت‌دهندگان حرکت کردند. ه - خاک در کمال مذلت و خواری با حضرت عزت و کبریایی چندین ناز می‌کند. (۰/۷۵) خاک در نهایت پستی و حقارت در مقابل خداوند که کمال بزرگی و عظمت است، ناز و سرکشی می‌کند. و - نه بیگانه تیمار خوردش نه دوست چو چنگش رگ و استخوان ماند و پوست (۱) نه دوست و نه غریبه (هیچکس) به او توجهی نکرد و پس از مدتی از ضعف و بی‌غذایی بسیار لاغر شد.	۱
۰/۵	پیام بیت زیر را بنویسید. کمک به خلق خدا موجب رستگاری دنیا و آخرت است. کسی نیک بیند به هر دو سرای که نیکی رساند به خلق خدای	۲
۱	در عبارت «این مرد بزرگ و دبیر کافی، به نشاط قلم در نهاد، تا نزدیک نماز پیشین از این مهمات فارغ شده بود.» الف - عبارت فوق در مورد کدام شخصیت است؟ بونصر مشکان ب - «دبیر» به چه معناست؟ نویسنده ج - عبارت «به نشاط قلم در نهاد» یعنی چه؟ به شادی شروع به نوشتن کرد د - معادل امروزی «نماز پیشین» چیست؟ نماز ظهر	۳
۰/۵	مفهوم بیت زیر چیست؟ فرارسیدن پایان حکومت خوارزمشاهیان در آن تاریک شب می‌گشت پنهان فروغ خورگه خوارزمشاهی	۴
۰/۵	با توجه به درس «آغازگری تنها»، کدام گزینه در مورد شخصیت «عبّاس میرزا» صحیح است؟ الف - شخصیتی خائن و ترسو ب - شخصیتی شجاع و فداکار	۵
۰/۷۵	هر یک از موارد زیر چه معنا یا مفهومی دارند؟ الف - چنان سعی کن کز تو ماند چو شیر: سعی کن خیر تو به دیگران برسد و منتظر کمک دیگران نباش	۶

جمهوری اسلامی ایران
وزرات آموزش و پرورش
اداره کل آموزش و پرورش شهر تهران
دبیرستان غیر دولتی موحّد

امتحانات
دبیرستان غیر دولتی موحّد

نام و نام خانوادگی : پایه : یازدهم رشته : همه رشته ها	امتحانات نوبت اول نام درس : ادبیات فارسی	نام دبیر : آقای احمدی تاریخ امتحان : ۱۳۹۹ / ۱۰ / ۰۸ زمان پاسخگویی : ۹۰ دقیقه
---	---	--

	ب - عشق دواسبه می آمد: عشق بسیار سریع ایجاد می شد. ج - نمی دانست در کجا ریشه بدواند: نمی دانست در کجا مستقر شود.	
صفحه ی ۱ از ۳		
۰/۵	با توجه به بیت زیر، دیدگاه پدر مجنون را نسبت به عشق بنویسید. عشق را امری بیهوده و عبث می داند. گو یا رب از این گزاف کاری توفیق دهم به رستگاری	۷
۰/۲۵	به اعتقاد عرفا، منظور از قسمت مشخص شده چیست؟ عشق و محبت «اینجا اختصاصی دیگر هست که این را به خودی خود می سازم بی واسطه، که در او گنج معرفت تعبیه خواهم کرد.»	۸
	قلمرو زبانی: دستور و معنی لغت و املا (۷ نمره)	
۰/۵	رابطه معنایی جفت واژه های زیر را بنویسید. الف - دریا و عمان تضمّن ب - عدل و داد ترادف	۹
۰/۵	جمله معلوم بیت زیر را به جمله مجهول تبدیل کنید. چو حدیث عشق شنیده شد مجنون چو حدیث عشق بشنید اول بگریست پس بخندید	۱۰
۰/۵	واژه «عصر» در کدام گزینه نقش قیدی ندارد؟ دلیل خود را بنویسید. الف - عصر به خانه آمدیم. ب - عصر دلگیر بود. مورد ب؛ زیرا نقش اصلی (نهاد) دارد و با حذف آن در ارکان اصلی جمله خلل ایجاد می شود.	۱۱
۰/۵	در بیت زیر یک واژه هم آوا بیابید و هم آوای آن را بنویسید. ثواب تیری که زدی بر دلم از غمزه خطا رفت تا باز چه اندیشه کند رای صوابت	۱۲
۰/۵	نقش ضمیر «م» را در مصراع های زیر بنویسید. الف - آزاد کن از بلای عشقم مفعول ب - پرورده ی عشق شد سرشتم مضاف الیه	۱۳
۰/۵	واژه مشخص شده، در کدام یک از عبارات زیر در نقش شاخص نیست؟ دلیل خود را بنویسید. الف - علامه دهخدا در نثر نویسی نیز مهارت داشت. ب - نسخه ی دکتر را به مسئول داروخانه دادم. گزینه ب؛ زیرا نقش اصلی (مضاف الیه) گرفته است	۱۴
۱	در هر یک از عبارات زیر نقش تبعی را مشخص کنید و نوع آن را بنویسید. الف - آزمون خود فرصتی برای آموختن است. بدل ب - میرزا محمد، دبیر مجله نوجوان، در اراک زندگی می کرد. بدل	۱۵
۱/۵	معنی لغات مشخص شده را بنویسید. (هر مورد ۰/۲۵)	۱۶

نام و نام خانوادگی : پایه : یازدهم رشته : همه رشته ها	امتحانات نوبت اول نام درس : ادبیات فارسی	نام دبیر : آقای احمدی تاریخ امتحان : ۱۳۹۹ / ۱۰ / ۰۸ زمان پاسخگویی : ۹۰ دقیقه
---	---	--

	<p>الف - زنخدان فرو برد چندی به جیب چانه</p> <p>ب - برنشست و به زودی به کوشک آمد. قصر</p> <p>ج - در نوع خود متمکن به شمار می‌رفت. ثروتمند</p> <p>د - گنجه با نهیب گلوله‌های روس باز شد. فریاد</p> <p>ه - کز عشق به غایتی رسانم نهایت</p> <p>و - سر نشتر عشق بر رگ روح زدند خنجر</p>	
۱۷	<p>در هر متن یک غلط املایی وجود دارد، آن را بیابید و تصحیح کنید.</p> <p>الف - آن گاه آگاه شدند که غرقه خواست شد. بانگ و هزاهز و قریو خاست. امیر برخاست. غریو</p> <p>ب - شهر عرصه روز مهشر را به خاطر می‌آورد. گنجه با واپسین رمق‌هایش، زیر سقفی از دود و غبار نفس می‌کشید. محشر</p> <p>ج - شما چه دانید که ما را با این مشتی خاک، چه کارها از عَزَل تا ابد در پیش است؟ اَزَل</p>	۱/۵
صفحه ی ۲ از ۳		
	<p>آرایه‌های ادبی، تاریخ ادبیات و حفظ شعر (۵ نمره)</p>	
۱۸	<p>در هر یک از ابیات و عبارات زیر، آرایه یا آرایه‌های خواسته شده را مشخص کنید.</p> <p>الف - و گر توفیق او یک سو نهد پای نه از تدبیر کار آید نه از رای (کنایه و تشخیص) توفیق یک سوی پای بنهد تشخیص دارد و خود یک سو پای نهادن کنایه از جداشدن است.</p> <p>ب - کزین پس به کنجی نشینم چو مور که روزی نخوردند پیلان به زور (نماد و جناس) مور نماد ضعیفی و پیل نماد قدرتمندی است و مور و زور جناس دارند.</p> <p>ج - به پاس هر وجب خاکی از این مُلک چه بسیار است، آن سرها که رفته (مجاز) خاک مجاز از کشور و سر مجاز از رزمندگان وطن</p> <p>د - گر چه ز شراب عشق مستم عاشق تر از این کنم که هستم (تشبیه) شراب عشق تشبیه دارد.</p> <p>ه - مرا نخستین بار از طریق سعدی با شعر شاهکار آشنا نمود. (مجاز) سعدی مجاز از آثار سعدی است.</p> <p>و - جملگی ملائکه را در آن حالت انگشت تعجب در دندان تحیر بمانده. (کنایه) انگشت در دندان ماندن کنایه از متعجب شدن است.</p>	۲
۱۹	<p>در هر یک از موارد زیر دو آرایه به طور دقیق مشخص کنید.</p> <p>الف - از شب‌نم عشق خاک آدم گل شد بس فتنه و شور در جهان حاصل شد خاک و گل و شب‌نم تناسب دارند و شب‌نم عشق تشبیه دارد</p> <p>ب - چو لشکر گرد بر گردش گرفتند چو کشتی بادپا در رود افکند</p>	۱/۵

نام و نام خانوادگی : پایه : یازدهم رشته : همه رشته ها	امتحانات نوبت اول نام درس : ادبیات فارسی	نام دبیر : آقای احمدی تاریخ امتحان : ۱۳۹۹ / ۱۰ / ۰۸ زمان پاسخگویی : ۹۰ دقیقه
---	---	--

	کشتی و رود تناسب دارند و بادپا کنایه از سریع و استعاره از است است و تشبیه دارد و چو نیز تفاوت معنایی دارد و جناس تام می‌سازد. ج - در ایران آن روز دو دربار بود! دربار بزم و دربار رزم. دربار، بزم، رزم آرایه تکرار دارند و و بزم و رزم جناس دارند	
۲۰	هر یک از آثار زیر متعلق به کیست؟ الف - تحفه الاحرار جامی ب - مرصاد العباد نجم دایه ج - اسرارنامه عطار د - الهی نامه سنایی	۱
۲۱	چهارپاره، بیشتر برای طرح مضامین اجتماعی و سیاسی است و ملک الشعراء بهار یا فریدون مشیری یا فریدون تولّی سروده - هایی در این قالب دارد.	۰/۵
	به دلیل آنلاین بودن امتحان، سوال شعر حفظی طرح نشده است! جمع بارم : ۲۰ نمره	
صفحه ی ۳ از ۳		